

№ исх: 33-2-04/988 от: 20.02.2017

**«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ»**

**РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ**

050040, Алматы қ., Көктем-3, 21 үй
тел.: (727) 2704591, факс: (727) 2704703, 2617352
телекс: 251130 BNK KZ, E-mail: hq@nationalbank.kz

20.02.2017ж. №33-2-04/988

**РЕСПУБЛИКАНСКОЕ
ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ**

**«НАЦИОНАЛЬНЫЙ БАНК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН»**

050040, г. Алматы, Көктем-3, дом 21
тел.: (727) 2704591, факс: (727) 2704703, 2617352
телекс: 251130 BNK KZ, E-mail: hq@nationalbank.kz

**Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісінің
«Ақ жол» ҚДП»
фракциясының
депутаттары
А. Перуашевқа
Д. Еспаеваға
Е. Никитинскаяға
К. Абсатировқа
Б. Дүйсембиновке
Е. Барлыбаевқа
М. Қазбековаға**

Құрметті депутаттар!

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі «Ақ жол» ҚДП фракциясының депутаттарына жинақтаушы зейнетақы жүйесінің проблемаларына үнемі назар аударып отырғаны үшін алғысын білдіреді. Сіздер көтеріп отырған зейнетақы жинақтарын сақтау, зейнетақы активтерін басқарудың неғұрлым тиімді институционалдық үлгісін таңдау және БЖЗҚ қаражатын лауазымды адамдардың заңсыз пайдаланғаны үшін дербес жауапкершілігі жөніндегі

мәселелерді өзекті әрі уақытылы көтеріліп отырған мәселелер деп санаймыз.

БЖЗҚ-ның қызметі «Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен реттеледі, онда БЖЗҚ-ның функциялары, міндеттері мен құқықтары тікелей айқындалған. БЖЗҚ Ұлттық Банктің нормативтік құқықтық актілері немесе өзге мемлекеттік органдар шеңберінде ғана берілген қандай-да бір қосымша құқықтарға ие бола алмайды. БЖЗҚ-ның қаржы-шаруашылық қызметті қамтамасыз етуге арналған меншікті қаражатының болуы заңмен ғана реттеледі. Бұл ретте азаматтардың зейнетақы активтерін БЖЗҚ-ның меншікті қаражатынан заңнамалық, сол сияқты бухгалтерлік тұрғыдан бөлу көзделген. Тиісінше, Ұлттық Банк, БЖЗҚ қызметінің мәселелері бойынша түсініктеме бере отырып, заңда айқындалған ұғымдарды ғана басшылыққа алады.

БЖЗҚ азаматтармен міндетті зейнетақы жарналарын жинау және солардың есебінен қалыптастырылған зейнетақы жинақтарын төлеу жөніндегі жұмысты жүзеге асыратын жалғыз ұйым болып табылады. БЖЗҚ-ның 232 офистен тұратын өңірлік желісі, оның ішінде 18 филиалы және 196 қызмет көрсету орталығы бар. Жарғылық капиталын қоспағанда, БЖЗҚ қызметі мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылмайды. Сондықтан да БЖЗҚ-ға жүктелген, оның ішінде азаматтармен жұмысты жақсарту, БЖЗҚ қызметтерінің қолжетімділігі мен сапасын арттыру, халықты қамтуды кеңейту, дербес деректерді қорғау, IT-инфрақұрылымын дамыту және киберқауіпсіздікті қамтамасыз ету міндеттерін шешу үшін зейнетақы қорының меншікті қаражаты бар, оның қалыптасу көзі комиссиялық сыйақы мен меншікті қаражатын инвестициялаудан түскен кірістер болып табылады. Бұл заңда тікелей айқындалған.

Осыған қарамастан, 2017 жылғы қаңтарда Ұлттық Банк БЖЗҚ-ның жеке қаражатының сақталуын арттыру үшін БЖЗҚ-ның жеке активтерінің бір бөлігін Ұлттық Банктің өзіне сенімгерлік басқаруға беру туралы шешім қабылдады. Бұл БЖЗҚ-ның жеке қаражатын бағытталған мақсаты бойынша пайдаланбаудың кез келген мүмкіндігін болдырмауға мүмкіндік береді.

Ұлттық Банк зейнетақы қызметтері нарығында бәсекелестікті құруды жақтайды және депутаттардың салымшыларға зейнетақы активтерін басқарушыны таңдау мүмкіндігін беру жөніндегі бастамаларын қолдайды. Оған қоса, Мемлекет басшысының Жолдауына сәйкес Ұлттық Банкке БЖЗҚ-ны Ұлттық Банктің бақылауынан шығару жөнінде тікелей тапсырма берілді.

2016 жылы Ұлттық Банк зейнетақы активтерін басқару функцияларын жеке басқарушы компанияларға беру жөнінде ұсыныстар дайындады, бұл салымшыны оның зейнетақы жинақтарын басқару процесіне тартуға және мемлекеттік органдарда мүдделер қайшылығын барынша азайтуға мүмкіндік береді. Салымшы оның жинақтарын кім басқаратынын, Ұлттық Банк немесе жеке басқарушы екенін өзі айқындауға тиіс. Осы ұсыныстар қазіргі кезде Қазақстан Республикасы Үкіметінде қаралуда.

Қор нарығында жеке басқарушы компанияларының пайда болуы зейнетақы активтерін қаржы нарығының сыртқы және ішкі құралдарына орналастыруды, бірақ мемлекет тарапынан қатаң бақылау мен реттеу болған кезде жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

Бұл ретте салымшылардың мен экономиканың нақты секторы мүдделерінің теңгерімін қамтамасыз ету

жинақтаушы зейнетақы жүйесін реформалаудың негізгі міндеті болып табылатынына келісеміз.

Сондықтан жинақтаушы зейнетақы жүйесінің институционалдық құрылымын және жеке басқарушы компаниялардың қатысу мүмкіндігін қайта қарау жөніндегі ұсыныстарды түбегейлі қарағаннан кейін Ұлттық Банк пен Үкімет үшін экономиканың сақта секторының қажеттілігін ескере отырып, жеке компанияларға сияқты Ұлттық Банктің басқаруындағы зейнетақы активтері де үшін зейнетақы активтерін инвестициялаудың барынша қолайлы стратегиясын айқындау басым міндет болады.

**Құрметпен,
Төраға**

Д. Ақышев

№ исх: 33-2-04/988 от: 20.02.2017

**«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ»**

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

050040, Алматы қ., Көктем-3, 21 үй
тел.: (727) 2704591, факс: (727) 2704703, 2617352
телекс: 251130 BNK KZ, E-mail: hq@nationalbank.kz

20.02.2017г. №33-2-04/988

РЕСПУБЛИКАНСКОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ
УЧРЕЖДЕНИЕ

**«НАЦИОНАЛЬНЫЙ БАНК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН»**

050040, г. Алматы, Көктем-3, дом 21
тел.: (727) 2704591, факс: (727) 2704703, 2617352
телекс: 251130 BNK KZ, E-mail: hq@nationalbank.kz

**Депутатам
Мажилиса Парламента
Республики Казахстан
фракции «ДПК «Ак жол»**

**А.Перуашеву
Д.Еспаевой
Е.Никитинской
К.Абсатиорову
Б.Дюсембинову
Е.Барлыбаеву
М.Казбековой**

Уважаемые депутаты!

Национальный Банк Республики Казахстан благодарит депутатов фракции ДПК «Ак жол» за постоянное внимание к проблемам накопительной пенсионной системы. Все поднимаемые Вами вопросы по сохранности пенсионных накоплений, выбору наиболее эффективной институциональной модели управления пенсионными

активами и персональной ответственности за незаконное использование средств ЕНПФ должностными лицами считаем актуальными и своевременными.

Деятельность ЕНПФ регулируется Законом Республики Казахстан «О пенсионном обеспечении в Республике Казахстан», где прямо определены его функции, обязанности и права. ЕНПФ не обладает какими-либо дополнительными правами, предоставленными ему в рамках нормативных правовых актов Национального Банка или иных государственных органов. Только законом регламентируется наличие собственных средств ЕНПФ, предназначенных для обеспечения финансово-хозяйственной деятельности. При этом предусмотрено как законодательное, так и бухгалтерское разделение пенсионных активов граждан от собственных средств ЕНПФ. Соответственно, Национальный Банк, представляя комментарии по вопросам деятельности ЕНПФ, руководствуется исключительно понятиями, определенными в законе.

ЕНПФ является единственной организацией в Казахстане, осуществляющей работу с гражданами по сбору обязательных пенсионных взносов и выплате пенсионных накоплений, сформированных за их счет. ЕНПФ имеет региональную сеть, состоящую из 232 офисов, в том числе 18 филиалов и 196 центров обслуживания. Деятельность ЕНПФ не финансируется из государственного бюджета, за исключением уставного капитала. Поэтому для решения задач, возложенных на ЕНПФ, в том числе по улучшению работы с гражданами, повышения доступности и качества услуг ЕНПФ, расширению охвата населения, защиты персональных данных, развития IT –

инфраструктуры и обеспечения кибербезопасности, пенсионный фонд обладает собственными средствами, источником которых являются комиссионное вознаграждение и доходы от инвестирования собственных средств. Это прямо определено законом.

Тем не менее, в январе 2017 года для повышения сохранности собственных средств ЕНПФ Национальный Банк принял решение о передаче части собственных активов ЕНПФ в доверительное управление самому Национальному Банку. Это позволит исключить любые возможности использования собственных средств ЕНПФ не по назначению.

Национальный Банк является сторонником создания конкуренции на рынке пенсионных услуг и поддерживает инициативы депутатов по предоставлению вкладчикам возможности выбора управляющего пенсионными активами. Более того в соответствии с Посланием Главы Государства дано прямое поручение Национальному Банку по выведению ЕНПФ из под контроля Национального Банка.

В 2016 году Национальным Банком подготовлены предложения по передаче функций управления пенсионными активами частным управляющим компаниям, что позволит вовлечь вкладчика в процесс управления его пенсионными накоплениями и минимизировать конфликт интересов у государственных органов. Вкладчик должен сам определять, кто может управлять его накоплениями, Национальный Банк или частный управляющий. Данные предложения в настоящее время находятся на рассмотрении в Правительстве Республики Казахстан.

Появление на фондовом рынке частных управляющих компаний позволит осуществлять размещение пенсионных активов во внутренние и внешние инструменты финансового рынка на рыночных условиях, но при жестком контроле и регулировании со стороны государства.

При этом мы выражаем согласие, что основной задачей реформирования накопительной пенсионной системы является обеспечение баланса интересов вкладчика и реального сектора экономики, что и было отмечено в Вашем депутатском запросе.

Поэтому после концептуального рассмотрения предложений по пересмотру институциональной структуры накопительной пенсионной системы и возможности участия частных управляющих компаний приоритетной задачей для Национального Банка и Правительства станет определение наиболее оптимальной стратегии инвестирования пенсионных активов как для частных компаний, так и для пенсионных активов под управлением Национального Банка с учетом потребностей реального сектора экономики.

С уважением,

Председатель

Д.Акишев